

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 186/05-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. septembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť L. K., bytom B., zastúpenej advokátom JUDr. M. K., B., ktorou namietala porušenie základného práva podľa čl. 19 ods. 2, čl. 21 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Vyššej vojenskej prokuratúry v T. č. k. VPt 91/05-3 z 23. mája 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. K. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júla 2005 doručená sťažnosť L. K., bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. K., B., ktorou namietala porušenie základného práva podľa čl. 19 ods. 2, čl. 21 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Vyššej vojenskej prokuratúry v T. (ďalej len „vyššia vojenská prokuratúra“) č. k. VPt 91/05-3 z 23. mája 2005.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza: „Dňa 30. 6. 2004 bolo uznesením Prezídia PZ, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred, ČVS: SJP-46/OVOZTČ-BB-2003 JUDr. M. K., toho času bytom B. vznesené obvinenie za spáchanie trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona a podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona. Toto uznesenie bolo menovanému doručené dňa 1. 7. 2004 pričom bola zároveň vykonaná domová prehliadka v rodinnom dome nachádzajúcom sa v obci R. Prikaz na domovú prehliadku bol vydaný Okresným súdom v Trenčíne dňa 28. 6. 2004, pod sp. zn. 2 Tp-v-525/2004. Podľa tohto príkazu sa domová prehliadka mala vykonať v rodinnom dome v obci R. Dôkazom o vykonaní domovej prehliadky v nesprávnej nehnuteľnosti je najmä zápisnica o tejto prehliadke, ako aj vykonaná fotodokumentácia nachádzajúca sa vo vyššie uvedenom vyšetrovacom spise. Nehnuteľnosti, rodinné domy so súpisným číslom... sú jednou stavbou, reálne rozdelené na dve samostatné obytné jednotky každá s vlastným vchodom. V čase vykonania domovej prehliadky bol rodinný dom v spoluvlastníctve JUDr. M. K. a p. P. Š. a rodinný dom vo vlastníctve sťažovateľky.

Dňa 25. 10. 2004 bol na Ministerstvo vnútra SR, Útvar inšpekčnej služby podaný podnet na prešetrenie dôvodného podozrenia zo spáchania trestných činov porušovania domovej slobody podľa § 238 Trestného zákona a zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 Trestného zákona, ktorých sa mali dopustiť príslušníci vykonávajúci domovú prehliadku v rodinnom dome v obci R., bez súdneho príkazu. Úrad inšpekčnej služby PZ, Inšpekčný odbor B. uznesením zn. UIS-452/IBA-PO-2004 zo dňa 2. 12. 2004 začal podľa § 160 Trestného poriadku trestné stíhanie vo veci trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spáchaného v jednočinnom súbehu s trestným činom porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1 Trestného zákona. Dňa 8. 5. 2005 bolo Vojenskou obvodnou prokuratúrou v B. vydané uznesenie, sp. zn. OPv 522/04, ktorým bolo uvedené trestné stíhanie vedené na základe uznesenia Úradu inšpekčnej služby PZ podľa § 172 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zastavené. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že trestné konanie bolo zastavené pre absenciu subjektívnej stránky oboch trestných činov čoho dôsledkom je, že skutok za ktorý sa viedlo trestné stíhanie nie je trestným činom. Prokurátor vojenskej obvodnej prokuratúry k tomuto záveru prišiel najmä na základe tých skutočností, že rozdelenie stavby na dve samostatné

obytné jednotky nebolo možné pri vykonávaní domovej prehliadky rozpoznať, vyšetrovateľ vykonávajúci domovú prehliadku vychádzal z príkazu súdu, ktorý bol vydaný na základe neaktuálnej katastrálnej dokumentácie a JUDr. K., ako osoba prítomná domovej prehliadky jej výkon nenamietal a dal k nej súhlas.“

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka namieta nepravdivosť dôvodov, na základe ktorých bolo citované trestné stíhanie zastavené, a poukazuje na to, že: „Stavba je reálne rozdelená na dve časti, z ktorých každá má samostatné vchodové dvere s označením. (...) Tiež nie je pravdou, že JUDr. K. nenamietal nesprávny postup príslušníkov PZ. Jeho námietky však akceptované neboli. (...) Prokurátor vojenskej obvodnej prokuratúry v odôvodnení uznesenia o zastavení trestného stíhania vo veci zneužitia právomoci verejného činiteľa a iné konštatuje, že skutok, za ktorý sa toto konanie viedlo sa stal. Príkaz na domovú prehliadku bol vydaný na dom a domová prehliadka bola vykonaná v časti domu... Napriek tomu, že zo strany príslušníkov PZ sa jednalo o neoprávnené vniknutie a zotrvanie v dome iného, nie je to podľa názoru prokurátora trestný čin. (...)

Proti uvedenému uzneseniu vojenskej obvodnej prokuratúry podala sťažovateľka dňa 25. 4. 2005 sťažnosť (...). V odôvodnení sťažnosti bolo opätovne poukázané na nezákonný postup príslušníkov PZ pri vykonávaní domovej prehliadky a taktiež na nezrovnalosti v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu uznesenia o zastavení trestného stíhania. Táto sťažnosť bola v zmysle § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá uznesením Vyššej vojenskej prokuratúry v T. č. VPt 91/05-3, zo dňa 23. 5. 2005. V odôvodnení uznesenia sa uvádzajú účelové a dokonca aj nepravdivé skutočnosti, ktorými sa nezákonný postup pri vykonávaní domovej prehliadky odobruje. Neuvádzajú sa už skutočnosti o pochybení zodpovedných príslušníkov PZ pri príprave domovej prehliadky, ale iba argumenty s cieľom zlegalizovať nezákonný postup. (...)

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd „vyhovел tejto sťažnosti a svojim rozhodnutím vyslovil, že právoplatným rozhodnutím Vyššej vojenskej prokuratúry v T. zn. VPt 91/05-3 zo dňa 23. 5. 2005 boli porušené moje práva zaručené čl. 19 ods. 2, čl. 21 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a toto rozhodnutie Vyššej vojenskej prokuratúry v T. zrušil.

Ďalej žiadame, aby sťažovateľke bolo z titulu neoprávneného zásahu do jej práv, poškodenia mena a tým spôsobená psychickú ujmu priznané finančné zadostučinenie v sume 100.000,- Sk.

Žiadame tiež o náhradu trov právneho zastúpenia tak, ako budú vyčíslené v písomne vyhotovenom náleze“.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy: „Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.“

Podľa čl. 21 ods. 1 ústavy: „Obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.“

Podľa čl. 21 ods. 2 ústavy: „Domová prehliadka je prípustná len v súvislosti s trestným stíhaním a to na písomný odôvodnený príkaz sudcu. (...)“

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (...)“

Ústavný súd podľa čl. 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je ústavný súd príslušný, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“): „Prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.“

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre: „Pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného predpisu, či sú splnené podmienky na podávanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.“

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre: „Ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.“

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre). Podľa § 34 ods. 2 citovaného zákona ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Ústavný súd uznáva opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre za účinný prostriedok ochrany základných práv vrátane takého práva, ktoré uplatnila sťažovateľka. Sťažovateľka uviedla, že jej podnet smeroval len proti Vojenskej obvodnej prokuratúre B., bez toho, aby tvrdila a preukázala, že využila § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre aj proti vyššej vojenskej prokuratúre.

Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Ústavný súd v predchádzajúcich konaniach opakovane vyslovil právny názor, že vynechanie tejto inštitúcie v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen zistiť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľka, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok postupu príslušného orgánu činného v prípravnom konaní.

Ústavný súd zotrváva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že sťažovateľka je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinná vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03).

Keďže v danom prípade sťažovateľka uvedeným spôsobom nepostupovala, ústavný súd dospel k záveru, že jej sťažnosť nie je pre nevyčerpanie dostupných a účinných právnych prostriedkov ochrany jej základných práv prípustná, a preto rozhodol o nej (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde a § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre) tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (§ 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľka domáhala jeho priznania, nezaoberal.

Navyše ústavný súd poukazuje na to, že pokiaľ sťažovateľka namieta porušenie práva na ochranu nedotknuteľnosti obydlia a ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, mala možnosť podať žalobu všeobecnému súdu podľa § 11 Občianskeho súdneho poriadku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2005